

MARIBORSKI

V
P.n. Studijska knjižnica
Maribor

VEČERNIK

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

„JUTRA“

Politični pabecki

NARODNA SKUPŠČINA

Je danes dopoldne zopet pričela z zasedanjem. Včeraj so se zbrali šefi opozicijskih skupin ter so razpravljali o zadržanju svojih skupin na današnjem zasedanju Narodne skupščine.

UPOKOJENA BANA.

S kraljevim ukazom sta bila na predlog predsednika vlade upokojena Branko Trifunović, ban vardarske banovine, in Dobrica Matković, ban moravske banovine.

PO ZAKLJUČITVI BANOVINSKEGA SVETA.

V soboto se je VII. redno zasedanje banovinskega sveta zaključilo. Med drugim je ban dr. Natlačen pristal na predlog ban svetnika Jana, naj se cerkve oprostijo trošarine na električni tok. Banski svetnik dr. Rudolf Račnik pa se je vneto zavzel za razširjenje splošne bolnišnice, za otroke bolnico, za zvišanje dotacije za oskrbo otrok v banovinskih kolonijah na Gudeželi, za preureditev občinske ceste Gutanj - Kotlje - Rimski vrelci. Tudi je prosil g. bana, naj »pritisne učinkovito z vso pezo« na občinsko upravo v Mariboru, da se loti reševanja vprašanja revežev in brezdomcev v Mariboru in da jih spravi vsaj do prihodnje zime pod dostojno streho.

SPREOBURNJENJE.

Kakor je povzeti iz »Samouprave«, glavnega organa JRZ, sta bivši stranki SLS in JMO (Spahovci) »definitivno z vsem o svojih« (»prigrile«) jugoslovensko nacionalno ideologijo, ki je ena za vso državo.

STEVAN ČIRIČ.

Na nedeljski konferenci JRZ v Sremskih Karlovcih je bil skupščinski predsednik S. Čirič izvoljen za predsednika krajevnega odbora JRZ.

U. O.

V Šibinjah pri Glini je bila v nedeljo skupščina udružene opozicije, na kateri sta govorila dr. Budisavljević in dr. Rade Pribičević o nalogah udružene opozicije. Zlasti sta gospoda govorila o pravi kmetijski politiki.

POLITIKA V STANOVH.

Pri nedeljskih volitvah obrtniške zbornice v Splitu je glasovalo za takozvano »hrvatsko« listo 425 obrtnikov, za neodvisno 150. Značilno je, da je vseh volilcev 1027 in da je glasovalo samo 59,3% volilnih upravičencev.

VILDER IN DAVIDOVIĆ.

V Beograd je prispel včeraj prvak bivše SDS V. Vilder, ki je konferiral z Ljubom Davidovićem in ostalimi predstavniki udružene opozicije. Na včerajšnji konferenci v stanovanju Ljube Davidovića sta sodelovala tudi Jovan Jovanović in dr. Milan Gavrilović.

K podražitvi potniških tarif izvaja med drugim včerajšnji »Trgovski list«: »Pri pomniti pa je še neko drugo okolščino. Potovanja na velike daljave so pri nas zelo redka. Prevladujejo v ogromni meri potovanja na kratke daljave. Pri teh pa je vsako povišanje potniških pristojbin še zlasti občutno. Poleg tega baš tu konkurirajo avtobusi železnicam najbolj uspešno. Upoštevati pa je treba tudi to, da bodo kmetje pri kolikaj občutljivem povišanju železniških pristojbin raje hodili v mesto peš ali z vozom, kakor pa da bi plačevali za vožnjo po železnici par dinarjev več. Danes so pač takšni časi, da se ljudem izplača za par dinarjev iti peš.«

Brodolom londonske pomorske konference

Za Japonci sta zaloputnili vrata tudi Francija in Italija

LONDON, 25. februarja. Usoda londonskih pomorskih pogajanj se smatra kot zapečaten. Franciji, ki je hotela iztisniti od Anglije kontinentalna varnostna jamstva preko locarnske pogodbe, je sledila tudi Italija, ki je po zastopniku admiralu Bresciji izjavila, da Italija pomorske pogodbe tako dolgo ne bo podpisala, dokler so v veljavi sankcije proti Italiji. Ker so tudi Japonci že prej obrnili hrbet londonski konferenci, se smatra, da so prizadevanja Anglije doživela v tej smeri brodolom.

Kaj pravi in kaj bi rad Habsburgovec Oto

PARIZ, 25. februarja. Diplomatske-mu dopisniku »Petita Journala« je izjavil Oto Habsburški v razgovoru, da je po njegovem mnenju neodvisnost Avstrije edino mirovno jamstvo Evrope. Neodvisnost pa je zjamčena edino s povratkom Habsburgovcev. Kralj (?) mora biti oče svobode, kar so Habsburgovci baje vedno bili (zgodovina pravi drugače — op.ur.). Sodobna oblika države je stanovska država. Končno bodo Habsburgovci zasedli avstrijski prestol, ker tako želi večina (?) avstrijskega ljudstva. Če bo on prispel na oblast, bo prepovedal vse marksistične stranke, ker zanašajo razredni boj med ljudstvo.

Venizelos ante portas?

ATENE, 25. februarja. Poiskusi za sestavo koalicijske vlade gredo h koncu in je situacija še vedno nejasna. Uporno se vzdržujejo vesti, da se bo še pred sestankom novega parlamenta vrnil Venizelos, vendar se te vesti še niso potrdile. Venizelos bi prevzel zopet vodstvo venizelistične liberalne stranke, ki jo začasno vodi Soifilis. Venizelos naj bi bil močnejše jamstvo za krono potem, ko bi se liberali odrekli republikanski smeri. Proti Venizelosovi vrnitvi pa delajo s polno paro konditisti, ki pravijo, da volk Venizelos ne bo nikdar spremenil republikanske čudi, četudi bi si rad nadel volkovo dlako.

Eden pripravila sankcijsko ofenzivo

NERESNIČNA VEST O SKRIVNOSTNEM PRELATU. — ITALIJANI V DEŽEVNI DOBI NE BODO PREKINILI VOJNIH AKCIJ? — POMEMBEN VOJNI SVET V RIMU. — ABESINCEM SE SPET NASMIHA VOJNA SREČA.

LONDON, 25. februarja. V političnih krogih se z veliko pozornostjo komentira Edenov govor v spodnji zbornici. Eden dela na tem, da se Abesiniji nudi čim večja denarna pomoč in da se proti Italiji čimpreje poostrijo sankcije.

PARIZ, 25. februarja. »United Press« poroča iz Djibutia, da po mnenju strokovnjakov bližajoča se deževna doba ne bo zaustavila italijanskih vojniških akcij.

VATIKAN, 25. februarja. Iz krogov, ki so papežu blizu, se ugotavlja, da niso resnične vesti o potovanju nekega prelata v Djibuti odnosno Adis Abebo s predlogi za sklenitev miru.

ADIS ABEBA, 25. februarja. Oddelki rasa Malugete so zavzeli nove obrambne položaje. Ti oddelki štejejo, ojačeni z Danakilci, 80.000 vojakov. Od tukaj je odšlo na fronto 5000 najmoderneje opremljenih vojakov s topovi proti zračnim napadom.

ADIS ABEBA, 25. februarja. K spopadam okoli Aksuma poročajo, da so imeli Italijani 250 mrtvih, Abesinci pa 40. Cilj abesinskih vojniških akcij je obkolitev italijanskih čet, ki so koncentrirane okoli Makale. Vzduž reke Mareb se nadaljujejo ogorčene bitke in je po abesinskih poročilih padlo na italijanski strani 800 mož.

ADIS ABEBA, 25. februarja. Havas poroča: Oddelki rasa Imrua so izvršili napad v času, ko so bili italijanski vojaki pri službi božji. Oddelki rasa Kase so pri Aksumu zasedli utrjeno italijansko taborišče, 30 tankov je prešlo v abesinsko last, 500 italijanskih vojakov je obležalo na bojišču.

RIM, 25. februarja. Agencija Stefani poroča: V palači Venezia se je sestal k seji vojni svet pod Mussolinijevim predsedstvom. Seji je prisostvoval tudi prestolonaslednik Umberto.

Triumfalen sprejem Gonzalesa Pene v Madridu

»SOVRAŽNIK DRŽAVE« ŠT. 2, KI JE BIL RADI ZAŽIGANJA SAMOSTANOV OBDOJEN NA 80 LET JEČE. ČHAPAPRIETA POBEGNIL. KRIVICE SE POPRAVLJAJO.

MADRID, 25. februarja. V Burgosu je bil izpuščen na svobodo znani socialistični prvak Gonzalez Pena, ki je bil pod prejšnjim režimom obsojen na smrt radi soudeležbe pri uporih 1934. Na kolodvoru ga je sprejela ogromna množica ljudi, kateri je Gonzalez Pena dejal: »So znaki, ki kažejo, da bodo nekega dne romali v zapore tisti, ki so nas doslej preganjali.« Med osvobodenci je tudi »sovražnik države« št. 2 iz Barcelone, ki je bil leta 1934. obsojen na 80 let ječe, ker je zažigal tramvajske voze in samostane. Svoječasni ministrski predsednik Chapaprieta je pobegnil v Francijo. V vseh občinskih in državnih službah so zasedli svoja prejšnja službena mesta tisti, ki jih je prejšnji klerikalni režim pognal na cesto. Tekom včerajšnjega dne je bilo izpuščenih v svobodo okoli 20.000 amnestirancev.

Mož zaklal ženo in njenega ljubčka

Peter Masirlić je pri Sv. Križu pri Prevaljah zaklal z nožem svojo ženo Josipino, ki mu je bila bojda nezvesta, in njenega ljubčka Franeta Kredla. Skušal je nato izvršiti samoumor, vendar je navzlic poškodbam ostal pri življenju.

Casniške gredice

ALI...

Včerajšnji ljubljanski »Trgovski list« piše v uvodniku: »18. novembra so se začele izvajati sankcije proti Italiji in od takrat je ustavljen ves izvoz lesa v Francijo. Trije meseci so od takrat minili, cela vrsta konferenc, zborovanj in tudi močnejših zborovanj je med tem bilo, na katerih se je konkretno povedalo, kaj je treba storiti za dvig izvoza lesa. Ali pa se je kaj storilo? Ali se je kateri teh predlogov izvedel? Ali se zaračunava izvoznikom tečaj lire po 3,55? Ali je znižana prevoznina na železnici? Ali je znižana gozdna taksa? Ali je znižana dokažda za cestni sklad? Ali je znižana zemljarina? Ali so uvedene izvozniske premije? Ali so nam zvišani lesni uvozni kontingenti? Ali smo dobili od Francije te preference, ki jih že ima Avstrija? Ali se je sploh kaj storilo? In na vsa ta vprašanja čaka gospodarski človek zaman pozitivnega odgovora, kljub temu pa naj bo optimist!«

O SEŽIGANJU MRLIČEV.

Tukajšnja »Delavska politika« piše v svoji zadnji številki:

»O sežiganju mrličev je predaval v majhni sobi kupčinskega samostana v Studencih pri Mariboru minulo nedeljo duhovnik in bivši narodni poslanec ter urednik »Slovenskega gospodarja« g. dr. Hohnjec. Udeležba torej že radi majhnega prostora ni bila posebno velika. Navzočih pa je bila tudi cela kopica malih otrok. Predavatelj je skušal navzočim naslikati vso grozo upepeljevanja mrličev s popisovanjem kremacij v Italiji. Priznal je predavatelj, da sicer sam ni gledal nobene upepelitve, pač pa so mu baje pripovedovali uslužbenci tamošnjega krematorija, kako se pri tem zvijajo oči, stegujejo roke, kako se mrlič poti in ves zvija pod pritiskom 1000 stopinj vročine. Ko se nazadnje čisto zvije, zgine pokojni »kot kup snega«. Pokopavanje je po mnenju g. doktorja mnogo boljše. Na pokopališču je baje zrak celo bolj čist, kakor drugod in znanstveniki so dokazali, da je celo voda na pokopališču boljša. — Nekdo je pripomnil sosedu med poslušalci, da bomo sedaj začeli kar na pokopališču kopati studence. — Tudi črvi do mrličev ne pridejo v grobeh, ampak kvečjemu gliste. V 20 dneh se že uniči baci kuge pod zemljo in torej ni sploh nobene nevarnosti. Sicer se pa vrši baje proces enako, kakor pri upepelitvi, samo da traja dalje časa. Za upepeljevanje se baje zavzemajo le materialistični socialisti in slovenski antiklerikalci. Cerkev pa je proti sežiganju in je vsakdo izobčen, če se da upepeliti. — Čemu je cerkev kljub temu spremlja po dekani Čičeku v Slovenjgradcu pokojnega zdravnika dr. Kučeka na potu v graški krematorij, predavatelj ni razložil, kakor se tudi ni spomnil, kako je dala Cerkev svoječasno zažgati češkega učenjaka in duhovnika Jana Husa in druge učenjake.« (Op: in Devico Orleansko, ki jo je pa pozneje proglasila za svetnico).

KOŠČEK MILA.

Včerajšnja »Delavska politika« piše: »V tukajšnji železniški delavnici so za božič minulega leta prejeli železničarji zopet košček mila za umivanje. Čim so za Božič spet prejeli košček mila, so to brž izrabili »Jeruzalemcji«, češ, to vam je pa naš Franci preskrbel in boste odslej redno dobivali itd. Toda zaman čakajo železničarji sedaj že drugi mesec, mila in brisač ni več, pač pa so ostale še obljube!«

Dr. Hodža med Sokoli

Po tridnevnem bivanju je včeraj popoldne odpotoval iz Beograda predsednik češkoslovaške vlade in zunanji minister dr. Hodža. Za časa svojega bivanja je visoki državnik obiskal tudi grob našega blagopokojnega kralja na Oplencu, ogledal si je muzej kneza Pavla, obiskal je Savez Sokola kraljevine Jugoslavije, kjer so mu Sokoli priredili pristrčen sprejem, od tam se je podal v prostore zveze JČ lig in posetil tudi češkoslovaški dom. Pred odhodom je predsednik naše vlad priredil dr. Hodži na čast slavnostno večerjo, ki so se je udeležili mnogi povabljeni. Med večerjo je predsednik dr. Stojadinović v daljšem nagovoru po-

zdravil visokega gosta in povdarjal prijateljske vezi med obema bratskima državama. Za pozdrav se mu je zahvalil dr. Hodža, ki je napil naši kraljevskemu domu in veliki bodočnosti naše države. Včeraj popoldne je dr. Hodža zapustil našo prestolnico. Po pristrčnem slovesu se je odpeljal v Dovi Sad, Staro Pazovo, Kulpin in druge kraje v Sremsu, kjer so mu njegovi rojaki priredili lep sprejem; zvečer ob 11.45 pa se je odpeljal proti Pragi. Dr. Stojadinović in dr. Hodža sta s svojega sestanka poslala pozdravno brzojavko tudi zunanjemu ministru Rumunije Titulescu.

Kulturni razgledi

Nadaljevanje naravoslovnega cikla v Ljudski univerzi

Včeraj je docent dr. Kuščer zaključil svoji predavanji o življenju v morskih globinah

Včeraj zvečer je sledil v Ljudski univerzi drugi del zanimivega predavanja ljubljanskega docenta dr. Kuščerja o življenju v morskih globinah s posebnim ozirom na znano Beebejevo ekspedicijo v jekleni okrogli batisferi v morske globine do 923 m. Odlični predavatelj je v teku včerajšnjih izvajanj zjel glavni del snovi in slik, ki jih je obravnaval že na svojem petkovem predavanju in dodal k temu še nekaj novih, sila lepih in posrečenih posnetkov Beebeja ter njegove slikarice v morskih globinah. Poleg že v zadnjem poročilu navedenih rib in morskih živali je številnim poslušalcem predložil še celo vrsto drugih zanimivih ribjih prikazni v raznih morskih globinah z vsemi mogočimi oblikami, ki spominjajo sedaj na sekiro, potem zopet na metulja ali zvezdo, klobuk, kačo itd. Tudi ob pri-

kazanih novih eksemplarjih teh morskih globin, kjer je borba na življenje in smrt najbrezobzirnejša in najhujša, je bilo povzeti, s koliko rafiniranostjo je natura v spontanem samoobrambnem gonu opremila te živali z najrazličnejšimi sredstvi prevare, samoobrambe, utaje, vabe itd. Posebno zanimanje je zbudila vrsta morskih rakov v globinah morja, ki v preteči nevarnosti brizgajo iz sebe rdečo snov, s katero zabrišejo sled pred nevarnim sovražnikom. Ta pojav spominja na samoobrambno reakcijo sipe, ki izpušča v slučaju nevarnosti črno snov.

K predavanju je prispelo veliko interesentov iz vrst mariborskega izobraženstva in zlasti srednješolske mladine, ki je sprejela predavateljeva izvajanja s toplim priznanjem in ploskanjem.

Domači problemi

Tuberkuloza zahteva v Mariboru vsako leto več žrtev

Poročilo državnega protituberkuloznega dispanzerja v Mariboru

Ambulatorij mariborske protituberkulozne lige je leta 1930 prevzela država in ustanovila državni protituberkulozni dispanzer, ki je do septembra 1935 posloval v pritličju državnega zdravstvenega doma v Mariboru, Koroščeva ulica 3 in katerega vodstvo je prevzel specialist za pljučne bolezni g. dr. Varl Valentin. Glavni nedostatek dispanzerja je bil ta, da dispanzer ni imel na razpolago Röntgenovega aparata, ker je dispanzersko delo, predvsem klinično, zelo oviralo. V preteklem letu je Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani in sporazumu z državnim Higijenskim zavodom in kr. bansko upravo v Ljubljani dal na razpolago državnemu protituberkuloznemu dispanzerju v Mariboru ordinacijske prostore pljučnega oddelka in uporabo röntgenovih aparatov v svoji palači nasproti sodnji. S tem je bila dana možnost, da je dispanzer mogel vsestransko uspešno poslovati.

V preteklem letu je dispanzer pregledal vse učno osebje mariborskih šol, dalje vse učence, ki mu jih je poslala državna poliklinika v Mariboru v specialno preiskavo in zdravljenje, vršil je sistematsko preiskavo babic in oseb, ki so zaposleni pri pripravljanju in razpe-

čevanju živil. Priredil je predavanje za vso šolsko mladino ločeno v velikih dvorani Union.

Dispanzer je obiskalo v preteklem delovnem letu 3205 ljudi. Telesnih preiskav je bilo 3554, röntgenovih presvetiljav 404, preiskav sputuma 201, raznih injekcij 303, sedimentacijskih reakcij krvi 2303, pneumothoraxov 311.

Število obiskov v stanovanjih tekom delovnega leta: 295. Po statistiki umrlih je na podlagi mrtvaških knjig vseh mestnih župnij I. 1935. umrlo v Mariboru 117 ljudi od tuberkuloze.

Na povečanem načrtu mesta Maribor, kjer se vsako leto naznačijo z raznobarnimi bucikami umrli od tuberkuloze in sicer moške in ženske posebej po ulicah in hišnih številkah, se nazorno vidi, da tuberkuloza zahteva skoro vsako leto več žrtev, kljub boljšim razmeram in sistematskim razkuževanjem stanovanj v mestu samem; in vendar leži Maribor klimatsko zelo ugodno.

Maribor neobhodno potrebuje posebni oddelke za pljučne bolezni, ki bi imel na razpolago dosti postelj za izolacijo neozdravljivih in za zdravljenje manj premožnih in ki se ne morejo zdraviti v kakem zdravilišču.

Gospodarsko življenje

Blagajniški boni

Oddelek državnega računovodstva ob-
javlja:

Na podlagi čl. 3. uredbe o izdaji blagajniških zapiskov in skupni vsoti 500 milijonov Din z dne 2. januarja 1936 je finančni minister odredil: 1. da se enkrat izda emisija blagajniških zapiskov v višini 200 milijonov Din, in sicer v kosih po 5 tisoč, 10 tisoč, 50 tisoč, 100 tisoč, 500 tisoč in 1 milijon dinarjev; 2. da se

izplačujejo 4% obresti neto, in sicer tromesečno v naprej; 3. da se izdajajo blagajniški zapiski samo z rokom treh mesecev; 4. da se začne podpisovanje blagajniških zapiskov dne 26. februarja t. l.; 5. da se izvede emisija blagajniških zapiskov po Narodni banki kr. Jugoslavije; 6. da se izplačujejo blagajniški zapiski po Narodni banki in 7. da Drž. hipotekarna banka ter Poštna hranilnica z vse-

mi svojimi podružnicami posredujejo brezplačno tako pri emisiji kakor tudi pri izplačilu blagajniških zapiskov.

Upravni odbor Drž. hipotekarne banke je na svoji seji z dne 11. februarja sklenil, da bo brezplačno posredoval tako pri emisiji ko pri izdaji plačil blagajniških zapiskov in da bo banka vsak čas sprejemala blagajniške zapiske v eskont po nominalni ceni (to je al pari), obrestna mera pa da bo znašala za eskont 5%. Enak sklep je sprejelo tudi nadzorstvo Poštne hranilnice.

Napoved izdaje blagajniških zapiskov je na beograjsko borzo ugodno vplivala, zlasti, ker se bodo plačevale obresti tromesečno naprej in ker bo mogoče te bone vsak hip eskontirati pri Drž. hipotekarni banki in Poštni hranilnici za primeroma nizko obrestno mero in v nominalni vrednosti. Zato je pričakovati, da se bodo banke in denarni zavodi v znatni meri posluževali blagajniških zapiskov.

Davčna uprava razglasa: V smislu čl. 148. zakona o neposrednih davkih je potekel dne 15. februarja 1936 skrajni rok za plačilo: a) I. četrtletnega obroka: zgradariné, pridobnine, davka na poslov-

ni promet in luksuz (pavšaliranega) rentnine, davka na neoženjene osebe, družbenega davka in vojnice; 2. uslužbenskega davka z izrednim doprinosom in izredno davščino za bednostni fond za mesec januar 1936. V smislu čl. 26. uredbe o zavarovanju, prisilnem iztirjanju in neizterljivosti davkov z dne 19. dec. 1928, št. 146.000 (Ur. list 32/8 iz 1. 1929), se opominjajo vsi davčni zavezanici, ki so zaostali s plačilom teh — kakor tudi vseh že poprej v plačilo zapadlih davkov in taks, da jih plačajo — v osmih dneh, sicer se bo uvedla prisilna izterjava v smislu čl. 30. in 59. zgoraj cit. uredbe.

Ljutomerski vinski sejem s pričetkom 3. marca t. l. ob 9. uri bo nudil letos obiskovalcem v velikem obsegu mnogo-vrstne vzorce vina. Razstavljene bodo tudi razne vinogradniške potrebščine. Popise in vzorce sprejema mestna občina Ljutomer.

Uvedeno je poravnalno postopanje o premoženju Rojnika Konrada in Jelke, trgovcev z mešanimi blagom v Ločah pri Poljčanah. — Poravnalni komisar Mihe-
lič, poravnalni upravnik odvetnik dr. Macarol. Narok za sklepanje poravnave pri sodišču v Celju dne 8. aprila ob 9. uri. Rok za oglasitev do 1. aprila.

Mariborske in okoliške novice

Kralj Peter II. krstni boter na Kozjaku

Pri Sv. Križu nad Mariborom se je posestniku Hrastniku narodil 15. otrok in sicer deveti sinko. Hrastnik se je obrnil na Nj. Veličanstvo kralja Petra, s prošnjo, da bi prevzel botrstvo. V nedeljo je bil pri Sv. Križu svečani krst, pri katerem je visokega botra zastopal poveljnik 45. pešpolka polkovnik M. Bo-

žovič. Po krstu je izročil polkovnik Božovič otrokovemu očetu številna lepa in dragocena darila, ki so prispela iz dvorne pisarne. Lepi pristrčni slovesnosti je prisostvovalo veliko ljudstva in bo ta krstna slovesnost ostala vsem navzočim v trajnem spominu

Človek spoznaj samega sebe!

Ogled anatomske-patološke-etnološke razstave „Človek“ — Razstava vsebuje 12 oddelkov — Razstavljenih je nad 500 preparatov, ki prikazujejo človekov početek, rojstvo, bolezen in smrt — „Pomoč pri porodu“

Ko je znani berlinski preparator ravnatelj g. Georg Brandes s pomočjo vseučiliških plastikov in modelirjev zbiral bogato gradivo za razstavo, ga je pri tem delu vodilo načelo: Človek spoznaj samega sebe! Le tako se mu je posrečilo organizirati veliko anatomske, patološke, etnološke in higijenske razstave »Človek«, ki je po velikih uspehih v mnogih mestih naše države prispela tudi v Maribor in je nameščena v prejšnji dvorani Grajskega kina v gradu. Razstava vsebuje 12 oddelkov, v katerih je razstavljenih nad 500 preparatov, ki nazorno prikazujejo človekov razvoj, najrazličnejše bolezni in nekatere redke abnormalijske. Vsi razstavljeni preparati so precizno izdelani, zelo poučni in razumljivi tudi lajku. Namen razstave je poučen za najširše plasti, ki se morejo seznaniti z izvori neštetih bolezni in nesreč.

Pregledno in lepo so razvrščeni posamezni oddelki razstave v veliki grajski dvorani. V bivši čakalnici je nameščen oddelke za embriologijo. Prvič je dana prilika preprosto človeku, da si ogleda razvoj in skrivnost svojega nastanka od klice do življenja. Poučljiv je ta oddelke zlasti za naše matere, ki v nevednosti često izpostavljajo svoje življenje veliki nevarnosti. Oddelke embriologije, v katerem je razstavljenih 22 naravnih človeških preparatov, je nazoren odgovor na skrivnostno vprašanje: »Kako nastane človek?« Tudi je v tem oddelku prikazan razvoj nekaterih živali. V oddelku za anatomijo je razstavljenih 61 poučnih modelov in slik posameznih človekovih organov.

V veliki dvorani so nameščeni vsi ostali oddelki. V ospredju dvorane pozdravlja obiskovalce razstave lik zdravega in krepko razvitega mišičastega človeka. V drugem oddelku so nazorno prikazana najrazličnejša obolenja dušnika in požiralnika, v tretjem obolenja črev in želodca, v četrtem bolezni srca in pljuč, v šestem obolenja jeter in ledvic, v sedemem pa obolenja spolnih organov. Poseben oddelke je posvečen tuberkulozi, rojstvu človeka, raznim ženskimi in kožnim boleznim, kakor tudi sifilidi. Posamezni preparati prikazujejo poučno in nazorno razna akutna obolenja in posebnosti iz medicinske prakse. Poučen zlasti je veneričen oddelke, v katerem so prikazane vse grozote spolnih bolezni. Znanstveni svet bo med drugim zanimal oddelke: »Pomoč pri porodu«, ki prikazuje porodno operacijo.

V dvanajstem oddelku je razstavljenih 15 redkih posebnosti iz človeškega življenja. Prikazana sta skupaj zrasla dvojčka, ki imata samo eno srce, nadalje skoraj neverjetno in nemogoče človeško »skrupucalo« s popačeno glavo in vsemi popačenimi drugimi telesnimi organi, skupaj zrasla dvojčka z dvojnimi obrazom itd. Da se omogoči vsakomur obisk razstave, ki bo trajala do 16. marca in je odprta vsaki dan od 9. do 20. ure, je vodstvo določilo skrajno nizko vstopnino. Razstava je prepotovala doslej vse evropske države, Turčijo, Palestino in del Egipta in se bo iz Maribora preselila v Ljubljano, odkoder se vrne nazaj v Berlin.

Tretja seja mestnega sveta

Dne 28. t. m. ob 18. uri bo v mestni posvetovalnici tretja redna seja mestnega sveta, na katere sporedu so med drugim sledeče zadeve: I. odsek:

Barle Joža, ravnatelj mest. knjigovodstva, napredovanje, — Dr. Wankmüller Alfonz, mest. zdravstveni svetnik, napredovanje, — Vončina Anton, mest. geometer, napredovanje, — Inž. Ivan Lah,

nastavitev, — Kramberger Franjo, vodja konskripcijskega urada, prošnja za priznanje funkcijske doklade za nazaj, — Kolar Božidar, mag. uradnik, napredovanje.

II. odsek: Zavrnitev tožbe na upravno sodišče proti odločbi kr. banske uprave radi nepristojnosti mestnega ubožnega sveta za podeljevanje ubožnih pod-

Šlikovita publika je bila ob točnem, brezhibnem podajanju navdušena in ni štedila s priznanjem in ploskanjem. Najbolj navdušen pa je bil naš ljubki drobižek, ki je med temi mamicami in očeti prevladoval in ki so mu bili ti pustni prizori v prvi vrsti namenjeni.

EVGENIJ SABANOV:

Maščevanje profesorja Kabaja

ROMAN

Izpolnilo se je, po čemer je dolge te-
ane zastoj hrepenel: vrnil se bo v grad,
vrnil k Apoloniji, živel zopet v njeni ne-
posredni bližini, koval nove načrte za
uresničitev bodoče sreče, poslušal utri-
panje njenega vročega srca, skušal to-
plo njenega diha...

Dr. Servacij Evarist je bil prevelik
psiholog, da ne bi bil opazil veselje, ki
ga je povzročil svojemu sorodniku s po-
delitvijo dopusta, vendar pa obenem tudi
premalo, da bi bil ugenil njega vzrok.
To veselje mu je le potrjevalo notranje
prepričanje, da inženjer ni tisti kleti za-
rotnik proti njemu in profesorju Kabaju.
Sklepal je namreč čisto logično:

»Ako bi bil on, se dopusta ne bi ve-
selil. Nasprotno, moral bi se bati, da bo
za časa odsotnosti njegovo delo odkrito
in mu bo s tem vržena okoli vratu zanka,
iz katere se mu ne bo več moči
izviti. Torej le ni...«

Sedaj je bil dr. Evarist tisti, ki se je
veselil vere v nedolžnost inženjerja Ga-
la, kakor se je je prej veselil profesor

Kabaj zaradi asistenta Kalista, dasj se
je predobro zavedal, da se s tem skriv-
nost le še bolj zapleta.

Atanazij Gal je ves trepetal od na-
petega nemira, ko sta bila za njim pod-
zemski hodnik in dvigalo. Bil je zopet
v gradu, v katerem je živel Apolonija,
vroča misel vseh njegovih mladih hre-
penenj. V svoji neučakanosti bi bil sko-
raj napravil neprevidno neumnost in od-
hitel k njej, ne oziraje se na nevarnost.
Premagal se je le z največjo težavo in
energijo ter Apolonijo šele obvestil, da
je zopet v njeni bližini.

Snidenje je bilo burno. Apolonija se
ga je ihtle oklenila okoli vratu in je šele
čez čas in z muko spregovorila:

»Kako sem te čakala...«

»Tudi jaz...«

»Dalje ne bi bila več vzdržala. Dovelj
je teh muk.«

»Predraga...«

»Zaman. V teh tednih samote, ko si
živel v moji neposredni bližini, pa ven-
dar tako daleč od mene, sem spoznala,

da je moja ljubezen brez tebe neutolaž-
ljiva. Zato sem sklenila storiti vse, tudi
najbolj nesmiselno in tvegano, samo da
se ta ločitev in negotovost neha.«

»Toda kako?«

»Kakorkoli...«

»Si premišljevala?«

»Da. Sklenila sem povedati očetu.«

»In si to že storila?«

»Se ne.«

»Hvala Bogu!«

»Čakala sem še, da se posvetujem s
teboj.«

»Potem mu ne povej ničesar.«

»Zakaj? Mar hočeš, naj živim večno v
teh mukah?«

»Ne. Rešitev se mora najti. Podza-
vestno slutim, da je morda celo že dosti
bližje, kakor si misliš.«

»Slutiš... Kaj nama pomaga slutnja.«

»Včasih vse.«

»Včasih tudi nič.«

»Ne obupaj!«

»Težko je...«

»Vem.«

»Si našel v vzrejevališču kakšno pot
rešitve.«

»Čisto določno še ne, vendar...«

»Vendar?«

»Še ni dozorela.«

»Mj ne moreš povedati?«

»Bolje ne, dokler nisem sam docela

prepričan. Našel sem pa nekaj drugega:
moje slutnje so resnične...«

»Katero?«

»Tiste, o katerih sem ti govoril že
pred odhodom v vzrejevališče. Moj so-
rodnik in tvoj oče pripravljata peklenko
zaroto proti človeštvu...«

»Tudi moj oče?«

»Apolonija je postala nemirna. Misel,
da bi njen oče, ki ga je še vedno ljubila
in spoštovala z vsemi prirojenimi in pri-
vzgojenimi čustvi hčere, mogel biti so-
delavec pri neki taki nameri, se ji je
zdelo hkratu nemogoča in strašna.«

»Natanko tega še ne vem,« je dejal
Gal. »Vem samo, da je to doktorjev na-
črt. Toda nekdo je, ki izvršitev ovi-
ra...«

»Potem je to gotovo moj oče,« je
vzkliknila vzradoščeno Apolonija.

»Bojim se, da ni.«

»Marveč?«

»Ne vem.«

Kakor je pri resničnih zaljubljenih
navada, sta Gal in Apolonija ob tem
prvem snidenju po dolgih tednih nepro-
stovoljne ločitve, imela vse preveč
opravka s svojimi lastnimi in nepotož-
ljivimi čustvi, da bi bila mogla trezno
in načrtno reševati vprašanja, ki so vi-
sela nad njima.

(Dalje sledi.)

Spaetna gibanje

FIS IN PLANICA.

Z ozirom na vest v listih, da skakalni-
ca ali skakalna tekma na veliki skakalni-
ci v Planici ni bila dovoljena, pojasnjuje-
mo: Mednarodna smuška federacija je s
svojim dopisom od 27. januarja t. l.
vzela na znanje, da bo 8. marca skakal-
na tekma v Planici. Z dopisom od 2. fe-
bruarja t. l. je ista federacija sporočila,
da se skakalnica v Planici na podlagi pre-
gleda načrtov po obeh posvetovalcih Fi-
se za skakalnice, ki sta našla profil te
skakalnice v skladu z predpisi Fise, u-
vrščena v drugo kategorijo. Skakalnica
je uvrščena s kritično točko 106 m v
Fisino evidenco. Dopis je podpisan od
predsednika Fise Oedgarda osebn. Ra-
di tega za izvedbo skakalne tekme v Pla-
nici na dan 8. marca ni nikakega zadržka
ter se nanaša objava o sklepu kongresa
radi podaljšanja skakalnice I. kategorije
od 70—80 m samo na take skakalnice, ki
pridejo v poštev za tekme Fise ali olim-
pijske tekme.

Opozorilo vsem klubom. Za velike ska-
kalne tekme v Planici ima vsak klub, ki
je član Jugoslovanskega zimsko-sport-
nega saveza, pravico od 5—15 brez-
plačnih vstopnic za svoje tekmovalce.
Število kart se ravna po jakosti klubove
smuške sekcije. Zato pozivamo vse klube,
da zahtevajo nakaznico za režijske
vstopnice najkasneje do 3. marca, dočim
bodo vstopnice dobili pri posebni bla-
gajnji v Planici, kjer se bodo izdajale brez
plačne režijske vstopnice. — Udruženje
smučarjev Planica.

Tekmovanje za nogometno prvenstvo
LNP se nadaljuje v nedeljo 1. marca, in
sicer se bosta srečala v Mariboru ISSK
Maribor in Čakovski SK, v Celju pa SK
Rapid in Atletik SK.

Corrigendum. Naše včerajšnje poročilo
o tekmovalstvu za prvenstvo MZSP po-
pravljamo v toliko, da zmagovalci Ka-
rol Fanel in član SK Železničarja,
marveč član ISSK Maribora.

Ptujske novice

Dumičev koncert v Ptuj. Kakor vsa-
ko leto nas je tudi pretekli terek obiskal
znani pianist Peter Dumič iz Zagreba.
Sviral je skladbe Schuberta, Beethove-
na, Griega, Liszta, Champina, Tajčevića
in tudi eno svojo skladbo. Izvedba je bila
na visokem umetniškem nivoju in je prav
posebno prvi del programa zelo razvel
navzočo publiko. Tokratni koncert gosp.
Dumičja je ponovno potrdil njegovo u-
metniško višino v klavirju in briljantno
izvedbo skladb. Obisk je bil zelo mini-
malen, kar je povzročilo mučno situacijo
pri koncertu.

Ustanovitev novega društva v Ptuj.

V Ptuj se je ustanovilo društvo primor-
skih in koroških rojakov »Gorica«, in ne
emigrantsko društvo, kakor smo svoje-
časno poročali. Pripravljalni odbor se je
sestavil iz sledečih gg.: predsednik Dr.
Remec, podpredsednik mag. ravnatelj
Zavodl, odborniki Andrej Kovač, Blaž
Travižan, Zdravko Mokole, Janko Per-
tot, p. Mirko Godina, Miha Zele, Mara
Delpin in Alojz Pen.

Na pepelnico v restavraciji Berlič,
Ptuj, ribe in slanički zelo okusno priprav-
ljeni.

**Občni zbor kreditne zadruge drž. usluž-
bencev.** Pretekli četrtek je imela kre-
ditna zadruga drž. nameščencev v Ptuj
svoj tretji občni zbor, ki ga je vodil za-
družni predsednik sodnik g. dr. Lovro
Lipič. — Iz poročila je posneti, da je
zadruga imela koncem leta 1935 vpisanih
209 deležev v znesku 20.660 Din. — Za-
četkom leta 1935 je 31 članov imelo po-
sojilo pri zadrugi. Tekom leta se je dalo
posojilo 45 novim članom in dvema sta-
rima, skupaj 47 posojil. Članom izposo-
jena vsota je začetkom leta znašala Din
67.559.85, tekom leta se je izplačalo po-
sojil v znesku 146.995.65 Din, vrnilo se
je 91.508.61 Din ter dolgujejo posojilo-
jemalci zadrugi še znesek 123.046.89 Din.
Če se te številke primerjajo z onimi iz
leta 1934., se vidi, da je v letu 1935. na-
rasel promet v posojilih za 100%. Uprav-
ni odbor je pri podeljevanju posojil upo-
števal intencijo Saveza, da se v glav-
nem dajejo manjša posojila, da na ta
način ima večje število članov koristi
od zadruge. Tako ima pri tej zadrugi 28
članov posojilo od 2000 Din, 22 članov
od 2000 do 4000 Din, 4 člani 4000 do 6000
Din in 2 člana od 6000 do 8000 Din. —
Vseh vlagateljev ima zadruga sedaj 23,
vsota vlog pa znaša 17.648.59 Din, je
sicer tudi tu opaziti napredek, ker je v
letu 1934. znašala vsota vlog samo Din
9784.94. Skoraj polovica vlagateljev je
nečlanov, kar je zelo razveseljivo dej-
stvo, ker se vidi, da imajo tudi nečlani
popolno zaupanje v zadrugo. Vloge in
prihranki niso samo popolnoma varne,
ampak jih zadruga vsak čas izplačuje.

— Vloge za stalno štednjo so se tek-
om leta 1935. dvignile za 8000 Din in zna-
šajo sedaj 14.856.20 Din, dočim so za-
četkom lanskega leta znašale 6362.16 Din.
— Začetkom lanskega leta je imela za-
druga pri Savezu izposojenega denarja
v znesku 49.483 Din. Tekom leta je bilo
potrebno najeti novo posojilo v znesku
30.000 Din. Ob koncu leta je zadruga
dolgovala Savezu še 71.467 Din. — Za-
četku lanskega poslovnega leta so zna-
šala lastna sredstva 29.404.94 Din ali
37% vseh razpoložljivih denarnih sred-
stev. Na koncu leta pa so ista znašala
53.585.27 Din, kar tvori 45% razpolož-
nine. Kljub najetju posojila pri Savezu v
znesku 30.000 Din, se je odstotek lastnih
sredstev zvišal za 8%. — Čisti dobiček
znaša 2571.41 Din. — Od čistega dobička

v znesku 2571.41 Din se razdeli na sle-
deči način: rezervni fond 60%, za fond
dubiozne terjatve 23%, za fond za član-
ske cilje 10%, za fond za splošne, hu-
manitarne in kulturne cilje 1%, za fond
za uslužbenca 5% in za penzijski fond
1%. Pri volitvah v upravni in nadzorni
odbor je bil izvoljen povečini dosednji
odbor s predsednikom sodnikom dr. Li-
pičem na čelu.

**Popis vozne živine in prevoznih sred-
stev.** Kakor vsako leto se vrši tudi letos
od strani mestne občine ptujske popis
vozne živine in prevoznih sredstev radi
pregleda po komisiji mariborskega voj-
nega okrožja. — Da bi mestna občina za-
mogla pravočasno sestaviti tozadevne
spiske in jih dostaviti poveljstvu vojnega
okrožja v Mariboru, se pozivajo vsi last-
niki konj in vozne goveje živine, ki še iz
kakršnegakoli razloga dosedaj ni bila
pregledana od strani vojaške komisije,
da se neizogibno prijavijo pri mestnem
magistru najkasneje do 18. marca t. l.,
v svrhu vpisa v tozadevne spiske.

Požigalci kmečkih domačij na delu. S
svojo čuječnostjo so orožniki v nedeljo
23. t. m. preprečili požar, ki bi mogel
postati usodopoln za celo vas Sp. Jabla-
ne. Ko so prišli v poznem večeru na
štedenj posestnika Vinka Perneta, so na-
šli v senu in slami postavljeno gorečo
svečo, ki je zgorela že skoraj do tal, in
bi se v nekaj minutah pozneje vnelo se-
no in slama. Svečo so takoj ugasnili in
odstranili; ugotovili so pa pri tem, da je
seno in slama daleč na okrog polita z
bencinom, ki je smrdel že od daleč. Za-
plenili so svečo in tudi posodo, v kateri
se je nahajalo še nekaj bencina in ki je
služila za podstavek, v kateri je stala
goreča sveča. Orožniki so uvedli nemu-
doma obširno preiskavo in so, kakor do-
znamo iz verodostojnega vira, zločin-
cem že na sledu. Neko osebo, ki je osum-
ljena požiga, so orožniki aretirali in jo
izročili okrajnemu sodišču v Ptuj.

Drobne od vsepovsod

V čin armadnega generala sta napredo-
vala divizijska generala Radoslav Krstić
in Pantelije Jurišić.

Mali oglasi

Razno

DANES PA, PUSTNI TOREK!

Že vemo kam! K naši Pepci,
gostilna pri »Savinčanki«,
frankopanova ulica! Tam do-
bimo mastne krofe, flancate
ter izbornega štajerca. Tudi
s prigrizkom je vedno pre-
skrbnjeno. Mal musko, pa di-
rindaja tudi ne bo manjkalo.
916

Službo dobi

NATAKARICO
s kavcijo Din 500.— sprejemem
Gostilna »Dravograd«, Sme-
tanova 59. 919

Sobo odda

SOBO
s štedilnikom takoj oddam.
Studenec, Jurčičeva 90. 915

Prodaj

DOBERMANA.
čistokrvnega, 9 mesecev sta-
rega, ceneno prodam. Ale-
ksandrova 61. 917

